

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
ВПГО «Спілки аудиторів України»
Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»
Державна вища техніко-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту в публічному
адмініструванні у Братиславі (Словаччина)**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В
УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**МАТЕРІАЛИ X МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**27 жовтня 2022 року
Мукачево**

УДК 657:658
A43

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали X Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 27 жовтня 2022 р., м. Мукачево. – 279 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», в яких розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 9 від 21 листопада 2022 р.)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мукачівського державного університету (протокол №6 від 24 листопада 2022 р.)

Клименко О.М., Головачко В.М. СТРУКТУРА ВИТРАТ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА В УПРАВЛІНСЬКОМУ ОБЛІКУ	53
Ковач О.Є., Максименко Д.В. АНАЛІЗ БАЛАНСУ ЯК ОСНОВНОЇ СКЛАДОВОЇ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ	55
Козар Д.В., Головачко В.М. ЕТАПИ АНАЛІЗУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА	57
Королович О.О., Греченюк М.М. ОБЛІК ТА АНАЛІЗ ВИТРАТ В СИСТЕМІУПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ	59
Мамишев А.В. АКТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЗАСТОСУВАННЯ МСФЗ	61
Марущинець І.В., Королович О.О. ОБЛІК І АНАЛІЗ ЗАПАСІВ В УПРАВЛІННІ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ	63
Матрос О.М. ПЕРАВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ПОДАТКОВИХ ПІЛЬГ В УКРАЇНИ	65
Mykhailovyna S.O. INVESTMENT: ECONOMIC CONTENT AND CLASSIFICATION	66
Мілашовська К.Й., Головачко В.М. ПОНЯТТЯ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПОДАТКОВОГО	68
Петриченко Є.О. РОЛЬ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ПРИ ФОРМУВАННІ КАЛЬКУЛЯЦІЇ ПРОДУКЦІЇ	70
Пігош В.А., Кудін В.О. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ЯК БАЗА ПРИЙНЯТТЯ ЕКОНОМІЧНИХ РІШЕНЬ	72
Сакалош Д.В., Максименко Д.В. КЛАСИФІКАЦІЯ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ	74
Синевич І.І., Головачко В.М., Головачко В.В. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	76
Склярчук І.П., Поліщук М.В. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ	78
Скоробогата Л.В. ТРАНСФОРМАЦІЯ ОБ'ЄКТІВ, ЗАВДАНЬ ТА ПРОЦЕДУР АУДИТУ ЗА УМОВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОСТОРУ	80
Сухан О.І. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ ТА ДОХОДІВ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК	82

Клименко Олег Миколайович,
здобувач вищої освіти ОС «Магістр»,
спеціальність 071«Облік і оподаткування»
Головачко Василь Михайлович,
к.е.н., доцент, доцент кафедри
обліку і оподаткування та маркетингу,
Мукачівський державний університет

СТРУКТУРА ВИТРАТ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА В УПРАВЛІНСЬКОМУ ОБЛІКУ

Трансформування національної економіки, розвиток ринкових відносин господарювання, жорстка конкурентна боротьба за ресурси та ринки збуту зумовлюють необхідність підвищення ефективності використання виробничо-економічного потенціалу вітчизняних підприємств. Це, у свою чергу, зумовлює радикальне переосмислення змісту, методів та інструментарію управління діяльністю підприємства, що, в основному, стосується такої ланки діяльності як управління витратами.

За таких умов у системі управління діяльністю важливим є правильне визначення суті поняття та розуміння економічного змісту категорії витрат, їхнього місця та функціональної ролі у багатоаспектній діяльності підприємства. Визначення їх суті та економічного змісту витрат повинно спрямовуватись на управлінські цілі. Однак проведені дослідження доводять протилежне. У нормативній та науковій економічній літературі визначення понять витрати, собівартість і їхніх видів та економічного змісту переважно характеризують неоднозначність думок. Нерозв'язаність проблеми щодо трактування суті та змісту цих понять ускладнює визначення їх місця та ролі у діяльності підприємства.

Вказаним проблемам присвячено наукові дослідження таких відомих вітчизняних вчених: С. Ф. Голова, В. М. Головачко, З. В. Задорожного, М. В. Реслер, С. В. Мочерного, Д. В. Максименко та інші, які дозволяють визначити витрати як вартість різних видів ресурсів, що споживаються для певних цілей з метою забезпечення функціонування та розвитку підприємства.

Будівництво відрізняється від інших галузей економіки певними технологічними, організаційними та економічними особливостями, які визначають систему його планування, обліку та аналізу, а саме:

- нерухомість будівельної продукції;
- рухомість будівельних організацій і їх структурних підрозділів;
- індустріалізація і кооперування будівельної продукції;
- індивідуальний і дрібносерійний характер будівництва;
- тривалий цикл будівництва;
- розпорошеність об'єктів;
- використання різних способів експлуатації техніки;
- спеціалізація окремих будівельно-монтажних організацій на будівництві окремих об'єктів або на виконанні окремих будівельно-монтажних робіт;

- залежність виробництва від природно-кліматичних умов;
- необхідність складання попередніх проектів на будівництво.

Враховуючи сказане вище, формування витрат у будівництві, на відміну від інших галузей економіки, має свої особливості. Так у собівартості будівельної продукції, завдяки її нерухомості, відсутні так звані позавиробничі витрати, тобто витрати, пов'язані із реалізацією (збутом) продукції. Собівартість будівельно-монтажних робіт – це витрати будівельної організації, безпосередньо пов'язані з виконанням на свій ризик і власними силами будівельних робіт та замовлення підприємств, організацій та громадян. Житлове будівництво різноманітне за технологією виробництва, обсягами робіт, конструкціями, місцевими кліматичними та геологічними умовами, а з цим пов'язана й різноманітність застосування матеріалів, устаткування, проектних і технологічних рішень тощо. Звідси особливість і складність організації будівництва кожного конкретного об'єкта, що також впливає на порядок формування затрат.

До основних задач управлінського обліку відносять:

- розрахунок собівартості будівельного об'єкта та визначення розміру отриманого прибутку;
- прийняття управлінського рішення та планування;
- контроль та врегулювання господарської діяльності центрів відповідальності.

Вирішенню кожної з вищевказаних задач відповідає своя класифікація витрат, яка подана у таблиці 1.

Таблиця 1

Класифікація витрат залежно від задач управлінського обліку

Задачі	Класифікація витрат
Розрахунок собівартості будівельного об'єкта, оцінка вартості запасів та отриманого прибутку	Прямі та непрямі; Основні та перемінні; Виробничі (які входять до собівартості) та періодичні (витрати звітного періоду); Одноелементні та комплексні; Поточні та одноразові.
Прийняття рішення та планування	Постійні (умовно-постійні) та змінні; Безповоротні витрати; Заплановані та незаплановані.
Контроль та регулювання	Які регулюються та нерегульовані.

Завдання обліку витрат у будівництві:

- повне, своєчасне та точне відображення фактичних витрат, пов'язаних з виробництвом і здаванням робіт замовнику щодо об'єктів будівництва;
- виявлення відхилень від установлених норм;
- контроль за використанням матеріальних і трудових фінансових ресурсів;
- установлення розміру і причини відхилення практичної собівартості від кошторисних і планових її розмірів.

Для визначення витрат будівництва застосовують категорію собівартості. У собівартості знаходить своє відображення досягнутий будівельним підприємством рівень використання ресурсів і ефективності господарювання. Основним чинником, що впливає на зниження собівартості, є економія матеріально-трудових і фінансових ресурсів.

Визначення собівартості базується на визначенні:

- рентабельності будівельних робіт;
- резервів зниження собівартості будівельних робіт;
- договірних цін на будівельну продукцію;
- економічної ефективності, упровадження нових техніки і технологій.

Отже, для успішного функціонування підсистеми управлінського обліку витрат необхідно створити певні передумови:

- науково-обґрунтоване нормування витрат виробництва та запровадити систему нормування витрат, адаптовану до обліку витрат і калькулювання собівартості будівельно-монтажних робіт;
- теоретично обґрунтовані та практично перевірені принципи та методи обліку витрат;
- наявність сучасної комп'ютерної техніки та кваліфікованих кадрів.

Список використаної літератури:

1. Винниченко Н. В. Роль облікової політики у інформаційному забезпечення діяльності будівельних підприємств / Н.В. Винниченко // Актуальні питання обліку, аналізу і аудиту: теорія та практика: [кол. монографія у 2 т. / за ред. П. Й. Атамас]. – Дніпропетровськ: ФОП Дробязко С. І., 2014. – Т. 2. – 408 с.

2. Куліковська А. Ю. Особливості управлінського обліку витрат будівельного виробництва. [Електронний ресурс] / А. Ю. Куліковська – Режим доступу: <http://intkonf.org/>.

Ковач Олександра Євгенівна,
здобувач вищої освіти ОС «Магістр»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
Максименко Діана Вікторівна,
к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу,
Мукачівського державного університету

АНАЛІЗ БАЛАНСУ ЯК ОСНОВНОЇ СКЛАДОВОЇ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ

Аналіз фінансового стану підприємства за звітний період починається з його загальної оцінки за даними балансу. Основним джерелом інформації для аналізу фінансового стану є баланс підприємства. Його значення настільки велике, що аналіз фінансового стану нерідко називають аналізом балансу. Баланс – це групування інформації на початок і кінець звітної періоду, тобто підсумок

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>